

v Praze 1933. Stran 28. Cena Kč 7.50. Tento sešit tvoří doplněk ke knize Dr. Karla Skály: *Nekalá soutěž z r. 1927*, o níž byl svého času uveřejněn v t. l. posudek z pera Dr. K. Nováka. »Suplement« nepodává jen pouhou registraci rozhodnutí, týkajících se oboru nekalé soutěže, nýbrž uvádí stránku díla Skálova, kam které rozhodnutí jest zařaditi a cituje časopisy i sbírky, kde byla již uveřejněna, případně zmiňuje se i o literatuře u takových rozhodnutí, která byla již předmětem vědecké diskuse. Předností tohoto doplňku jest stručnost a výstižnost výtahů z rozhodnutí a případné poznámky. Ke konci sešitu jsou pak zvláště zpracována rozhodnutí, týkající se speciálně dosud velmi ožehavé otázky o zaměnitelné podobnosti ochranných známek (srv. k tomu článek loň. roč. »Všehrdu«: »Koh-i-noor contra Con-que-ror«.

Dr. Reichert.

DR. ZDENĚK TOBOLKA: *Politické dějiny československého národa od r. 1848 až do dnešní doby*. — Díl II.: 1860—1879. — Praha. Kompas. 1933. Str. 395 in 8°. K 66. — O prvním díle této nové práce Tobolkovy bylo referováno již v min. roč. (XVI. 106). Je možno s radostí konstatovati, že T. neslibuje jen pokračování, nýbrž skutečně pokračuje s vydáním 2. dílu, kterýž obsahuje dobu od říjnového diplomu až po opuštění pasivního odporu, hned v poměrně krátké době jednoho roku, takže můžeme s důvěrou očekávatí dokončení celého díla. Celkový ráz práce Tobolkovy se ani v druhém dílu nezměnil. Jen bychom si přáli, aby nebylo zapomenuto na soupis (třebas v kritickém výběru) literatury a pramenů a pak na rejstřík, což vše lze ještě doplniti při posledním díle. Také úprava zůstala shodná i typ příloh, v nichž je zvláště pěkné faksimile 1. čísel »Národních listů« a »Peštbudínských vedomostí«.

Pokud jde o obsah, snad nejzajímavější je pokus zařaditi věci slovenské v jednotný rámeček s věcmi českými. Vynecháme-li ty stati, kde T. pojednává o dualismu a poměru českých stran k němu, což se jistě dotýkalo i Slovenska, v tomto díle samostatně jsou mu věnovány vlastně jen 4 kapitoly: 8. o slovenském memorandu z 1861, dále 29. o Slovácích, jejich poměru k dualismu a k zákonu z 1868, a pak dvě kapitoly přehledné, 51. o slovenské politice v letech 1868 až 1878 a 52. o slovenských politických stranách. Jestliže uvážíme, jak se skvěle podařil Maďarům jejich dualistický plán, oddělit obě naše větve, musíme přiznat, že přes všechno to, co nás v těchto letech dělilo, T. dovedl přece najít dosti styčných bodů. Přesto zůstává česká politická historie červenou nití výkladů autorových. Nezapomíná na události na Moravě a ve Slezsku, byť nepochybně těžiště vždy v Čechách. Čtenářům a používatelům Tobolkových Dějin přijdou vhod charakteristiky čelných osob a pak místa, kde se snaží zařaditi českou politiku v rámeček historie zahraniční (na př. spojitost s válkou italskou, s velkoněmeckou politikou a pod.). T. ovšem zde neměl toho úkolu, jako na př. Šusta ve svých Dějinách Evropy nebo Světové politice, která zatím zůstává jedinečným vzorem slohové vytríbenosti v naší literatuře, ale Tobolkův klidný vypravovatelský tón hlavně neodradí čtenářů, kteří u něho hledají poučení. Ovšem nejzajímavější budou stati těch Tobolkových dějin, kde T. nebude vystupovati jen jako historik, nýbrž i jako vypravovatel vlastních zkušeností dob, v nichž se sám činně politicky účastnil.

Ča.

C. MALAPARTE: *Státní převraty, jak se dělají a jak se jim zabráňuje*. Přeložil Miloš Hlávka. Praha 1933. Orbis. Politická knihovna řada I., kniha XXVIII. Str. 153, 12°. — Autor obírá se nejvýznačnějšími státními převraty novější doby (s výjimkou Napoleonova převratu). V knize jsou rozebírány v jednotlivých kajitolách převraty a pokusy o převrat: bolševický státní převrat a taktika Trockého, Trockého nepodařený státní převrat proti Stalinovi, polská zkušenost z roku 1920, Kappův puč (Mars proti Marxovi), Bonapartův první moderní státní převrat, Primo de Riverův a Pilsudského státní převrat (dvořan a socialistický generál), Mussoliniho fašistický státní převrat, konečně Hittlerova taktika (nepodařený diktátor). Ve své svěže a napínavě psané práci Malaparte dokazuje, že problém dobytí a obrany státu není problém politický, nýbrž technický. Dále tvrdí autor, že umění obrany státu se řídí týmiž zásadami, jako

umění útoku na státní moc, a že konečně příznivé podmínky státního převratu nejsou nutně politické a sociální povahy, a důsledkem toho nezávisí na všeobecné situaci země. Autorovu teorii o charakteru státního převratu dlužno uznati jako skutečně neobyčejně originální (ovšem jen v literatuře, jak autor chvályhodně udává, jelikož uvádí jako první zastánce své teorie Trockého a Pia XI.). Vskutku autor přesvědčuje plně o správnosti své these, jak skvělou charakteristikou jednotlivých státních převratů, zejména však bolševického, tak i výborným vyčleněním zameškaných možností některých pokusů o puč.

Československý čtenář si jistě uvědomí, jak správně postupovali vůdcové našeho státního převratu v roce 1918, když byli položili hlavní těžiště své akce na dobytí technického, dopravního a zásobovacího aparátu státního, který by určitě v jejich rukách byl znemožnil i energičtěji vedenou kontrarevoluci, než byla kontrarevoluce pražské posádky z 29. října 1918, takže správnost teorie autorovy jest potvrzena i našim převratem státním.

Stanovisko autorovo ke hnutí hitlerovskému jest ovšem úplně překonáno událostmi posledních dnů. —wr—

JUDr. OLDŘICH CHODĚRA A JUDr. ZDENĚK NEŠPOR: *Poplatek z úplatných převodů nemovitostí a dávka z přírůstku hodnoty nemovitostí*. Právnícká knihovna sv. 4. V Praze 1933. Nákladem Právníckého knihkupectví a nakladatelství V. Linhart. Stran 398. Cena neudána. — Dílo jest prvním úplným shrnutím výkladů, týkajících se jak dávků z přírůstku hodnoty nemovitostí. V dodatku se přihlíží ke zdanění přírůstku hodnoty nemovitostí daněmi přímými. Autoři, ježto se neobírají ustanoveními o bezplatném převodu nemovitostí, odkazují v tomto bodě na knihu Civinivu: »Daň z obohacení.«

Kniha se dělí na dvě části, z nichž prvá, kratší, pojednává o převodních poplatcích. Tu pod jednotlivými hesly, z nichž se skládá, uvedena je bohatě příslušná judikatura. Tato forma jest přehlednější nežli otištění spletilých ustanovení zákona, který jest pouze citován.

Druhá, delší část knihy obsahuje autentický text dávkových pravidel, teprve za ním následuje komentář jednotlivých paragrafů. Tento díl knihy má velmi důkladnou úvahu historickou i finančně-právní.

Kniha jest netoliko rychle informující příručkou k jejíž úplnosti značně přispívá sbírka vzorců, podání i úředních výměrů pro dávku z přírůstku hodnoty nemovitostí, nýbrž i dobrou pomůckou vědeckou pro toho, kdo by se chtěl uvedeným oborem hlouběji zabývat. Ten nalezne zde bohatý přehled literatury, z níž také autoři čerpali. Podrobný věcný rejstřík zakončuje dílo.

Dr. Reichert.

JOSEF ORTEGA Y GASSET: *Vzpouřa davů*. Přel. a úvod V. Černý. Perspektivy III. 155 stran. 8°. Praha, Orbis, 1933. Ortega je jedním z nových zjevů, kterými nás moderní Španělsko příjemně překvapilo. Na jeho názorech není stopy po nějaké kulturní dekadenci, která se již jaksí ze zvyku Španělsku přikládala. Dovede jíti svými cestami, dovede hledati i nacházeti nové formy myšlení a originelním způsobem vysvětlovati záhady moderního života, záhady, které jsou nám snad právě proto záhadami, že uprostřed nich žijeme. Je zajímavé, že jako filosof dovede zůstatí věren své národní kultuře, aniž by při tom zbavil mezinárodní platnosti své názory. Jeho filosofie je jakýmsi kompromisem mezi relativismem a racionalismem, je-li vůbec pro nekompromisní názory toto pojmenování vhodné, jeho vlastní cesta je dána perspektivností pravdy. Ve »Vzpouře davů« poukázal na fakt, který sice do očí bije, ale přes to a snad právě proto je přehlížen. Je to skutečnost, že svět je přelidněn, že počet obyvatelstva horentně stoupl a že tím široké davy staly se novým a rozhodujícím činitelem, podle jehož zálib a nálad je nutno dosavadní logiku společenského života revidovati. Je to kniha jasná, psaná téměř útočným slohem, dovede proto zaujmouti a nutí k přemýšlení.

Dr. Lepař.